

přestože teoretická východiska v ČR existují. Například Výzkumný ústav pedagogický v roce 2010 vypracoval metodickou příručku „Vyhledáváme rozumově nadané žáky“, informace k identifikaci a vzdělávání nadaných žáků, včetně nabídky odborných seminářů, jsou i na webových stránkách Národního ústavu pro vzdělávání. V navštívených školách měli žáci s mimořádným nadáním zpracovaný individuální vzdělávací plán pouze výjimečně (v celé ČR pouze 30). Největší zastoupení bylo v kraji Středočeském, Olomouckém, Plzeňském a v Kraji Vysočina.

Nadání jako soubor dispozic, na jejichž základě může nadaný jedinec za příznivých podmínek podávat mimořádné výkony, je vymezeno jako nadprůměrná úroveň rozumových schopností (inteligence), dílčí složka rozumových schopností (například jazykové nebo matematické nadání) nebo určité specifické schopnosti (například sportovní nebo hudební nadání). V podmínkách českého středního školství je nejsystematičtěji rozvíjena oblast specifických schopností (sportovní a umělecké školy, konzervatoře), což se potvrdilo v hospitovaných hodinách v konzervatořích (téměř 30 % diagnostikovaných nadaných žáků). U jedinců s nadprůměrnou inteligencí nebo nadprůměrnou dílčí složkou rozumových schopností je podpora nahodilá a omezuje se většinou pouze na jejich přípravu na soutěže a olympiády. Největším problémem jsou žáci s dvojitou výjimečností, u kterých se vedle mimořádného nadání vyskytuje další, pro školní úspěšnost méně příznivá diagnóza (např. vývojové poruchy učení a chování, Aspergerův syndrom, smyslové nebo tělesné postižení).

3.4 Celkové školní výsledky ve středním vzdělávání

Systémovým hodnocením celkových výsledků vzdělávání se zabývá na příkladné úrovni 7,5 % gymnázií a 4,5 % škol se středním odborným vzděláváním. Na požadované úrovni hodnotí celkové výsledky vzdělávání 92,5 % gymnázií a 91,5 % škol se středním odborným vzděláváním. Rizika se v této oblasti vyskytovala pouze u 4,1 % škol se středním odborným vzděláváním.

Individuální a skupinové výsledky vzdělávání vyhodnocuje na příkladné úrovni 10 % gymnázií a 3,3 % škol se středním odborným vzděláváním. Na požadované úrovni pracuje s individuálními a skupinovými výsledky žáků 87,5 % gymnázií a 93,5 % škol se středním odborným vzděláváním. Rizikový stav byl zjištěn u 3,2 % středních škol.

Ve středním vzdělávání bylo podle statistiky MŠMT 13 141 **opakujících žáků** (tj. 2,6 % všech žáků ve středním vzdělávání), z toho více než třetina nejvíce opakovala v prvním ročníku. ČŠI zjišťovala v navštívených školách výsledky dosahované žáky na konci 1. ročníku v hlavních všeobecně vzdělávacích předmětech. Nejvyšší podíl neprospívajících žáků byl zjištěn v matematice (3,7 %), dále v cizích jazycích (2,3 %) a v českém jazyce (2,1 %). Účinnost podpůrných a vyrovnávacích opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se pozitivně projevila snížením jejich neúspěšnosti oproti školnímu roku 2010/2011. V matematice 3,9 % neprospívajících (ve školním roce 2010/2011 7 %), v cizích jazycích 2,4 % (ve školním roce 2010/2011 6,5 %) a v českém jazyce 4,5 % (ve školním roce 2010/2011 6,9 %).

3.4.1 Podpora rozvoje funkčních gramotností

V rámci inspekční činnosti se ČŠI zabývala také hodnocením podpory funkčních gramotností ve vazbě na profilaci škol. Na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti střední školy do výuky zařazovaly práci žáků se zdroji a vyhledávání informací v 42,8 % hodin, poskytovaly příležitosti k využití vyhledávaných informací v 43,8 % hodin a vytvářely příležitosti pro seznamování s místní kulturou v 19,5 % hodin.